

LIFE PÁLYÁZATÍRÓ TRÉNING 2018

SZEKCIÓÜLÉSEK - KÉRDÉSEK ÖSSZEFOGLALÓJA

Az éghajlat-politikai szekcióülésen **Kovács Barbara nemzeti kapcsolattartó** válaszolt a pályázók kérdéseire.

Az Éghajlat-politika alprogram legnagyobb újdonsága a 2018. évtől az éves prioritások mellett a többéves prioritási témák megjelenése volt, amelyeket a 2018-2020-as munkaprogram 4. fejezete és a 2018. évi LIFE CLIMA Pályázati útmutató is rögzít. Ezáltal a pályázás kiszámíthatóbbá vált, hiszen az éghajlat-politikai pályázók akár 3 évre előre is tudnak tervezni a többéves prioritások ismeretében. Egy pályázó részéről felmerült a kérdés, hogy mi a teendő abban az esetben, ha a benyújtandó pályázat egyidejűleg több prioritás célkitűzéseire is hozzájárulhat. Ebben az esetben célszerű kiválasztani, hogy melyik az az egy többéves prioritás, és a kiírás alapján alatta szereplő éves prioritás, amelyhez a pályázat - számszerű indikátorokkal kimutathatóan - a legjelentősebb mértékben hozzá tud járulni, és ezt szerepeltetni a pályázat fő prioritásaként. Ettől függetlenül más prioritások célkitűzéseit sem kell mellőzni a pályázatból, csupán egy későbbi fejezetben, a pályázat többcélúságánál kell szót ejteni róla. (Ld. az Értékelési útmutató "6. Szinergiák és transznacionális" értékelési szempontjának leírásában).

Visszatérő kérdés, amely a szekcióülésen is előkerült: milyen az ideális partnerség a LIFE éghajlat-politikai pályázatokban? A LIFE pályázati kiírások nem rögzítenek minimális partnerszámot a támogathatóság feltételeként, egy vagy akár tíztagú konzorciumok is nyerhetnek. (Bár az EASME korábbi évekből származó statisztikái azt mutatják, hogy hagyományos pályázatok esetében az átlagos partnerszám 5, valamint a több tagú konzorciumok, azon belül is a transznacionális konzorciumok nyerési rátája a legmagasabb). A legfontosabb azonban az értékelők szemszögéből nézve, hogy a pályázat indokolt partnerséggel rendelkezzen, vagyis a konzorcium olyan szervezetekből álljon, amelyek képesek a legmagasabb szakmai színvonalon ellátni a tervezett projektek végrehajtását. Ennek bizonyítását érdemes már az A-adatlapok (koordináló és társult kedvezményezettek adatlapjai) esetében megkezdni: már itt célszerű megindokolni a szervezet leírásánál, hogy milyen tapasztalatokkal és kompetenciákkal rendelkezik az adott szervezet, ami miatt ő a legjobb választás a tervezett LIFE projekt végrehajtására.

Ezen kívül leendő pályázók egyes mezőgazdasági és erdészeti projektötleteik későbbi LIFE CLIMA alprogramba illeszthetőségéről egyeztettek a kapcsolattartóval.

A környezetvédelmi szekcióülésen Szijártó Ágnes LIFE kapacitásfejlesztési projekt koordinátor és Novák Judit LIFE nemzeti kapcsolattartó válaszoltak a pályázók kérdéseire, melyek **elsősorban a pályázati koncepció eProposal felületen történő kidolgozásakor merültek fel**. A beszélgetés során elhangzott, hogy a *Környezetvédelem alprogramban* idén bevezetett kétlépcsős pályázás alapvetően könnyítést jelent a pályázók számára, hiszen az első fordulóban csak egy kb. 10 oldal terjedelmű dokumentumot kell összeállítaniuk. Ugyanakkor nehézséget jelenthet, hogy az eddigieknél kevesebb karakterszám áll rendelkezésre, hogy a pályázók meggyőzzék arról az értékelőket, hogy projektötletük megvalósítása révén valóban hozzájárulnak egy vagy több jelentős környezetvédelmi probléma megoldásához és javítani tudnak a környezet állapotán, összhangban a szakpolitikai célokkal. Ezért

a LIFE csapat munkatársai felhívták a pályázók figyelmét arra, **különösen nagy jelentősége van annak, hogy lényegretörően, de minden lényeges információt megadva fogalmazzák meg a pályázók projekt koncepciójukat**, ügyelve arra, hogy az egyes információk a megfelelő helyen (adatlapon) szerepeljenek.

Fontos, hogy már az első lépcsőben is szem előtt tartásuk a pályázók a második lépcsőre, tehát a teljes pályázati anyagra vonatkozó követelményeket és értékelési szempontokat is, hiszen az első, illetve második lépcsőben benyújtott pályázati anyagok lényegesen nem térhetnek el egymástól sem tartalmukban, sem az igényelt EU támogatás mértékében (max. 10%). Ennek megfelelően a szekcióülésen néhány „2. körös” szabály és fogalom tisztázására is sor került.

A korábbi pályázói megkeresések és a szekcióülésen felmerült témák alapján az alábbi **gyakori kérdések** emelhetők ki:

- **A projekt tartalmazhat-e olyan kutatási jellegű tevékenységet, mely ahhoz szükséges, hogy alapadatokat szolgáltatson a további szakmai projekttevékenységekhez?**

Amennyiben szükséges, a projekt tartalmazhat előkészítő („A” típusú) akciókat, mely a további („B”, „C”, „D”, „E”, „F” típusú) akciók megalapozását szolgálják. A pályázatban bizonyítani kell, hogy az előkészítő akciók közvetlenül kapcsolódnak a megvalósítási akciókhoz és végrehajtásuk időtartama jelentősen rövidebb, mint a megvalósítási akcióké. Alapvetően nem lehetnek kutatási tevékenységek, de amennyiben kiegészítő jellegűek, tehát nem finanszírozhatók más EU-s vagy hazai forrásból, akkor támogathatók a LIFE program keretében. A pályázati anyagban kellő részletességgel ki kell fejteni, hogy a projekt hogyan támaszkodik az adott kutatási tevékenységre, bemutatva a jelenlegi tudományos háttér hiányosságait.

- **Sok támogatási program munkacsomagokkal (workpackages) dolgozik, míg a LIFE akciókkal. Hogyan lehet ezeket megfeleltetni?**

A LIFE projektek tulajdonképpen munkacsomagokként is értelmezhetők, melyek további al-akciókra bonthatók. A LIFE projekteknel is érdemes az azonos jellegű tevékenységeket csoportosítani. Alapvetően azokat a tevékenységeket érdemes önálló akcióként szerepeltetni, amelyek a projekt szempontjából fontos kimenet(ek)et hoznak létre. A pályázat útmutató 3.2.4 fejezetében egy-egy pozitív és negatív példa is található erre.

- **A projektmenedzsment minden esetben a koordináló kedvezményezett feladata?**

A LIFE projektek kötelező elemei a projektmenedzsmenthez kapcsolódó tevékenységek, melyek felelőse általában a koordináló kedvezményezett. Megfelelő indoklás mellett viszont akár az egyik társult kedvezményezett vagy egy külső szervezet is megbízható a projektmenedzsment tevékenység végrehajtásával, azzal a feltétellel, hogy a koordináló kedvezményezett emellett is folyamatosan felügyeli a projekt működését. A projektmenedzsmentet ellátó szervezettel szemben támasztott legfontosabb elvárás, hogy megfelelő illetékességgel, személyi állománnyal tapasztalattal rendelkezzen a feladat ellátására.

- **A kommunikációs/disszeminációs tevékenységeket minden esetben a projektpartnereknek kell végezniük, vagy kiszervezhetők?**

Indokolt esetben az ilyen típusú tevékenységek kiszervezhetők. A LIFE pénzügyi és adminisztratív útmutató (A támogatási szerződés minta X. melléklete) példaként éppen ilyen típusú tevékenységeket sorol fel az alvállalkozói (külső segítségnyújtási) költségkategória alatt (pl. logótervezés, disszeminációs/kommunikációs terv készítése, disszeminációs termékek gyártása, honlap készítés).

Ebben az esetben figyelni kell arra, hogy az alvállalkozói (külső segítségnyújtási) költségek nem haladhatják meg a projekt összes elszámolható költségének 35%-át.

Jó hír, hogy mind a *Környezet és -erőforrás hatékonyság*, mind a *Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás* kiemelt terület esetében várhatóak hazai beadású projekt koncepciók az idei pályázati felhívásra.

A természetvédelmi szekcióülésen Demeter András LIFE természetvédelmi projektasszisztens válaszolt a pályázók kérdéseire.

A kérdések nem annyira általános, mint inkább konkrét pályázatokhoz kapcsolódó kérések merültek fel:

- **Természet kategóriában beadható-e pályázat, ha nem-Natura 2000-es területen tervezik a projektet végrehajtani?**

Nem, de ha megfelelő természetvédelmi relevanciája van a pályázatnak (pl. veszélyeztetett, vörös listás faj védelmét célozza), akkor Biodiverzitás témában benyújtható.

- **Nagy infrastrukturális beruházás támogatható-e?**

Csak ha feltétlenül szükséges a célzott faj vagy élőhely megőrzése érdekében, és közvetlen természetvédelmi hatása van.

- **Hogyan lehet konkrétabb válaszokat kapni a sikertelen pályázat bírálójától az elutasítás okaira vonatkozóan?**

Ha nem volt megfelelő indoklás a bírálók részéről, akkor sem fogják újraértékelni a pályázatot, de a különböző kritériumok alapján adott pontszámok segíthetnek javítani a pályázatot, hogy azt érdemes legyen újra benyújtani.

A pénzügyi szekcióülésen Tamási Márkó pénzügyi felelős valamint **Nyitrai Noémi** válaszoltak a pályázók kérdéseire.

- **Ha van egy társfinanszírozó, aki minden önerőt átvállal tőlünk (co-financer), akkor lehet-e a saját önerőnk teljesen nulla?**

Nem, mert az EU pénzügyi elköteleződést vár minden pályázati partnertől (beneficiary). Vagyis önerőt, akárcsak egy eurót, be kell tenni a pályázatba önerőként (own contribution).

- **A pályázat keretén belül szeretnénk beszerezni egy hajót olyan lízing konstrukcióban, hogy cserébe mi a hajóra szerelt napelemekből nyert energiával fizetnénk. Lehet-e az így lízingelt eszközt elszámolni?**

Igen is, meg nem is. Amennyiben a két társaság között olyan barterszerződés kötött, amely nem fejeződik ki pénzmozgással, úgy nem. Amennyiben mindkét fél a nyújtott szolgáltatást pénzben kifejezi, egymás felé ezeket teljesítik is (még ha mindkét félnek ugyanakkora összeget is kell teljesítenie), szóval történik pénzmozgás, akkor a lízingelt eszköz lízingdíja - a lízingre vonatkozó kitételek mellett - lehet.